

Na Slovensku rastú ceny rýchlejšie než v únii

Branislav Karmažín - finweb.sk, 12. 10. 2012

Ani do konca roka nemôžeme očakávať výraznejšie spomalenie inflácie. 57887360

Medziročný rast cenovej hladiny v septembri na Slovensku patril v rámci krajín eurozóny medzi ten rýchlejší. Už pri pohľade na štruktúru inflácií je možné pozorovať rozdielne, ale aj spoločné faktory rastu cien v rámci vybraných krajín eurozóny. Príspevky jednotlivých zložiek spotrebného koša naznačujú, že spoločným znakom aktuálneho vývoja inflácie v krajinách eurozóny je pokračujúci vplyv vysokých úrovní cien energetických i poľnohospodárskych komodít.

Na Slovensku od začiatku roka vzrástli ceny tepelnej energie o 10 % (za rok o 12 %), pohonných hmôt o takmer 7 % (za rok o 10 %), potravín o 4 % (za rok o takmer 5 %) a v rámci nich najmä ceny mäsa, mlieka, ovocia a zeleniny. Vysoké ceny komodít sa tak či už priamo alebo sprotredkovane premietajú do rastu cien potravín, cien energií a napokon aj do cien služieb (na Slovensku napríklad do cien závodného stravovania, pričom tento prenos nie je zatiaľ pravdepodobne úplný).

Napriek tomu, že potraviny a energie ťahajú infláciu nahor takmer vo všetkých krajinách eurozóny, je možné pozorovať rozdielne úrovne inflácie. Zodpovedný je za to vplyv domáceho dopytu premietajúceho sa najmä vo vývoji cien služieb respektíve tovarov bežnej spotreby. Rozdiely vo veľkosti a načasovaní fiškálnej konsolidácie medzi krajinami (zvyšovanie priamych i nepriamych daní, znižovanie výdavkov), rovnako ako rozdielne podmienky na trhu práce sa premietajú do vývoja reálneho disponibilného príjmu domácností a následne do spotreby domácností. To by malo predstavovať hlavnú príčinu disproporcie medzi vývojom inflácie v jednotlivých krajinách.

Nižšia inflácia v niektorých krajinách je tak výsledkom prostredia charakterizovaného výrazným prepadom spotrebiteľského dopytu vyplývajúceho z aktuálneho a očakávaného stavu ekonomickej aktivity, ako aj intenzity konsolidačného úsilia, čoho príkladom je Grécko ako krajina s najnižšou infláciou v rámci eurozóny.

Nákladová inflácia v súčasnosti predstavuje zásadný faktor vývoja celkovej cenovej hladiny krajín eurozóny, keď vysvetľuje viac ako polovicu inflácie a preto nie je možné ani na Slovensku do konca tohto roka očakávať výraznejšie spomalenie inflácie.